

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ

**НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ
ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ**

61002, м. Харків, вул. Чернишевська, 80
e-mail: ndipzir@gmail.com

тел.: (057) 700-06-64, 700-06-69
сайт: ndipzir.org.ua

№ _____ від _____

НАУКОВИЙ ВИСНОВОК

щодо обґрунтованості та доцільності прийняття проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (щодо умов проходження стажування для отримання особою свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю) (реєстр. № 2300а від 14.06.2013 р.)

Розглянувши проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (щодо умов проходження стажування для отримання особою свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю) (реєстр. № 2300а від 14.06.2013 р.), вважаємо за необхідне надати зауваження і пропозиції, спрямовані на удосконалення цього законопроекту.

Згідно з пояснювальною запискою до законопроекту необхідність прийняття проекту Закону зумовлюється потребою визначення на законодавчому рівні таких умов проходження стажування для отримання особою свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю, які не допускать будь-яких проявів дискримінації та можливого обмеження у доступі такої особи до адвокатської діяльності, у тому числі за ознакою її майнового стану.

Проектом Закону пропонується доповнити статтю 10 Закону України

«Про адвокатуру та адвокатську діяльність» положенням, відповідно до якого стажування в Україні відбувається на безоплатній основі, плата за організацію та проходження стажування не стягується.

Розглянувши подані матеріали, можемо зазначити наступне.

5 липня 2012 року Верховною Радою України було прийнято Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність», метою якого є реформування адвокатури відповідно до загальновизнаних міжнародних демократичних стандартів для забезпечення надання адвокатами високоякісної професійної правової допомоги.

Згідно ч. 4 ст. 10 Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» порядок проходження стажування, програма та методика оцінювання стажування затверджуються Радою адвокатів України.

На виконання вказаного положення Рішенням Ради адвокатів України від 1 червня 2013 року № 124 були внесені зміни до Положення про організацію та порядок проходження стажування для отримання особою свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю (далі – Положення). У результаті було передбачено, що для забезпечення реалізації адвокатського самоврядування в Україні і заохочення адвокатів для набору стажистів та ефективного керівництва процесом стажування, стажування в Україні відбувається на платній основі (пункт 1.8. Положення).

Розмір внеску за проходження стажування становить 20 мінімальних заробітних плат (станом на дату сплати), що сплачується особою, щодо якої радою адвокатів регіону прийнято рішення про задоволення її заяви про проходження стажування органам адвокатського самоврядування (пункт 6.1. Положення).

Рада адвокатів регіону може прийняти рішення про продовження стажування строком до 3 місяців. У такому разі стажист додатково оплачує за таке додаткове стажування плату з розрахунку 2 мінімальні заробітні плати за кожен місяць такого додаткового стажування (пункт 6.4. Положення).

Згідно з ст. 24 Конституції України громадяни мають рівні конституційні права і свободи та є рівними перед законом. Не може бути привілеїв чи

обмежень за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, за мовними або іншими ознаками.

Крім цього, держава гарантує рівні можливості у виборі професії та роду трудової діяльності (частина друга статті 43 Конституції України).

Зазначимо, що налагодження та існування якісного, прозорого процесу проходження стажування є запорукою формування високопрофесійних, досвідчених адвокатів, чого вимагає Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність». Стажування – це процес набуття практичних навичок, навчання, набуття відповідного досвіду особою, яка іде до професії, це процес, протягом якого майбутні адвокати мають швидко навчитися орієнтуватися не тільки в правовій матерії, але і швидко реагувати та приймати правильні та вчасні рішення при веденні відповідних справ, опанувати секрети професії.

Однак, стажування в адвокатурі не може бути поставлене в залежність від можливості його оплати кандидатом в адвокати.

Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» не передбачено платність стажування. Платне стажування передбачене лише Положенням про організацію та порядок проходження стажування для отримання особою свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю, яке за правовою природою є підзаконним нормативно-правовим актом, тому його норми мають меншу юридичну силу за норми закону.

Незрозуміло також обґрунтування розміру плати за проходження стажування, встановленого Положенням у 20 мінімальних заробітних плат.

Введення такої високої плати за стажування обмежить прагнення молодих юристів стати адвокатами, особливо з районних центрів областей. Для великої кількості юристів міст обласного значення така плата є за високою.

З метою дотримання конституційних норм і забезпечення принципу рівності прав людини і громадянина вважаємо варто скасувати плату за стажування в адвокатурі та внести відповідні зміни у Положення про організацію та порядок проходження стажування для отримання особою свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю.

Узагальнюючий висновок: З огляду на вищезазначене прийняття проекту Закону України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (щодо умов проходження стажування для отримання особою свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю) (реєстр. № 2300а від 14.06.2013 р.) у поданій редакції вважаємо доцільним і обґрунтованим.

**Директор Інституту, д.ю.н., професор
член-кореспондент НАПрН України**

С. М. Прилипка